

UTJECAJ COVID-19 PANDEMIJE NA TRŽIŠTE RADA U ISTOČNOJ HRVATSKOJ

SAŽETAK

COVID-19 pandemija uzrokovala je poremećaje na tržištu rada Republike Hrvatske i cijele Europske unije. Jedna od najvećih posljedica je povećanje nezaposlenosti. Svrha rada je razumjeti utjecaj COVID-19 pandemije na (ne)zaposlenost u novim gospodarskim okolnostima. Cilj rada je analizirati ne(zaposlenost) pod utjecajem korona pandemije u pet županija Istočne Hrvatske. U istraživanje je uključen anketni upitnik koji su popunila 615 ispitanika iz pet županija Istočne Hrvatske te prikupljenih statističkih podataka i relevantne stručne literature.

Za obradu podataka (hi kvadrat test) koristio se statistički program za SPSS. Rezultati istraživanja potvrđuju veliki utjecaj COVID-19 pandemije na sve županije Istočne Hrvatske, sve županije se prepoznaju kao izložene, udio nezaposlenih žena u odnosu na muškarce je veći u svim županijama Istočne Hrvatske, najveći udio nezaposlenih je vidljiv kod mladih od 18-30 godina, a najveći udio nezaposlenih je kod ispitanika koji imaju završen preddiplomski studij.

Ključne riječi: Istočna Hrvatska; nezaposlenost; pandemija; tržište

1. UVOD

Od osamostaljenja pa sve do svjetske krize 2008. godine, Republika Hrvatska se kontinuirano suočava s visokom stopom nezaposlenosti. „Nezaposlenost u Hrvatskoj je posljedica strukturnih promjena gospodarstva, likvidacija i stečaja poduzeća, otpuštanja zaposlenih, razmjerno smanjenih mogućnosti zapošljavanja, ali i prostorne i profesionalne neusklađenosti ponude i potra-

žnje rada.“ (Ott, 2007). COVID-19 pandemija unijela je značajne poremećaje u sve aspekte života te dodatan značajan utjecaj na tržište rada. „COVID-19 pandemija dovela je do najoštrijeg zabilježenog smanjenja zaposlenosti i ukupnog broja radnih sati u drugom tromjesečju 2020. U drugom tromjesečju 2020. bilo je zaposleno 5,2 milijuna ljudi manje nego na kraju 2019. godine, što je pad od 3,2%.“ (European Central

¹ Bivša studentica Sveučilišta u Slavanskom Brodu

Bank, 2021). Pojava i širenje COVID-19 bolesti su iz temelja promijenili poslovanje poduzeća i način rada zaposlenika u većini zemalja svijeta. Mnogim zaposlenicima COVID -19 pandemija je preoblikovala način radnog dana, budući da su milijuni ljudi bili prisiljeni raditi od kuće. Ipak jedan od najvećih problema je nezaposlenost mladih. „U Europskoj uniji je u 2019. godini bilo više od 3,3 milijuna mladih nezaposlenih, dob im je bila od 15-24 godine. Prethodne 2018. godine bilo je više od 5,5 milijuna mladih bez posla, bez obrazovanja. Taj trend se smanjio s 24% od 2013. godine, na manje od 15% u 2019. godini. Bez obzira na postotak, stopa nezaposlenosti mladih je i dalje vrlo visoka u EU.“ (Europska komisija, 2020). Lambovska i suradnici (2021) kažu da je nezaposlenost problem u svakoj zemlji članici Europske unije (EU). Ipak, najviše pogođena zemlja u tom pogledu je Češka, gdje je stopa nezaposlenosti na kraju 2020. porasla na 2,19 puta iznad razine s kraja 2019., i Estonija, gdje je međugodišnje porasla nezaposlenost mladih faktorom 2,5. Međutim, nepovoljna kretanja dogodila su se i u Litvi, Latviji i Irskoj. Prema UN-u „očekuje se da će gospodarska kriza uzrokovana COVID-19 pandemijom sljedeće godine 2022. pridonijeti globalnoj nezaposlenosti više od 200 milijuna ljudi, a žene i mladi će biti najteže pogođeni.“ (UN, 2021).

2. COVID -19 PANDEMIJA U REPUBLICI HRVATSKOJ

„Prvi slučaj bolesti novog COVID-19 u Hrvatskoj dijagnosticiran je 25.2.2020 u Zagrebu.“ (HZZJZ, 2020) Mnogi ljudi izgubili su posao i prihod zbog tekuće pandemije. Nezaposlenost i siromaštvo među ljudima porasli su u cijeloj zemlji. Prema podacima EU „stopa nezaposlenosti u Hrvatskoj u svibnju 2021. bila je 7,9 % (svibanj 2020. 8,6%), dok je u EU bila 7,3%. (svibanj 2020. 6,9%).“ (Eurostat, 2021) Ako se to uspoređi s podacima prije COVID -19 pandemije (u prosincu 2019. Hrvatska 6,4%, dok je u EU bila 6,6%), primjetno je znatno povećanje nezaposlenosti tijekom COVID -19 pandemije. Primjetno je da je u Hrvatskoj zabilježena jedna od najviših stopa nezaposlenosti mladog

stanovništva i upravo to je jedan od razloga emigracije velikog broja ljudi iz Hrvatske. Bilić (2021): „Problemi koje predstavlja globalna pandemija za prava radnika tek su u povojima i nitko ne može sa sigurnošću reći kako će se dalje razvijati te nije moguće dati odgovor na pitanje koje je metode i mjere najbolje primijeniti kako bi se osigurao što viši standard zaštite radnika.“

3. TRŽIŠTE RADA U ISTOČNOJ HRVATSKOJ

Od 2020. godine tržište rada u RH suočeno je s posljedicama COVID -19 pandemije. U 2020. godini došlo je do značajnog povećanja nezaposlenosti te manjeg smanjenja zaposlenosti. Ovaj trend se mogao primijetiti već od ožujka navedene godine posebno u djelatnostima vezanima za sektor turizma. Upravo tada uvedena su brojna ograničenja poslovanja gospodarskih subjekata iz pojedinih područja. Županije s najlošijim rezultatima zaposlenosti pripadaju području Istočne Hrvatske. „Prema sintetičkim pokazateljima regionalnog razvoja, BDP-u po stanovniku i kompozitnom indeksu razvijenosti, Istočna Hrvatska najslabije je razvijena hrvatska makroregija.“ (Matišić i Pejnović, 2015) „Prema indeksu gospodarske snage najniže pozicionirane su Virovitičko-podravska i Požeško-slavonska županija koje su se nalazile na približno 70% prosjeka RH.“ (HGK, 2019) Druge tri županije Istočne Hrvatske su također bile pri dnu ljestvice. To je očekivan rezultat s obzirom na veliki odlazak kvalificirane radne snage i kapitala. Istočna Hrvatska regionalno zaostaje za ostatkom Hrvatske zbog niza međusobno povezanih društvenih, ekonomskih, demografskih i ostalih faktora, od kojih je najveći trag ostavio Domovinski rat. „Od početka 1990-ih godina, opća relativna gustoća stanovništva u Istočnoj Hrvatskoj u kontinuiranom je padu. Maksimalno naseljenosti istočno hrvatske su županije imale 1991. (gotovo milijun stanovnika prema kriteriju ukupnog stanovništva) i tada je i gustoća naseljenosti bila najveća (78,3 stan./km²). Nakon toga popisa demografska opterećenost prostora se smanjuje

na 64,6 stan./km² prema popisu 2011. godine.“ (Živić, 2017) Procjenjuje se daljnje smanjenje. Osim navedenoga, jedan od najvećih problema Istočne Hrvatske je emigracija, posebno visokoobrazovanog i mladog stanovništva. „Najveći negativan saldo ukupne migracije stanovništva u 2020. godini imale su upravo Vukovarsko-srijemska županija (-1324 osobe) i Osječko-baranjska županija (-948 osoba).“ (DZS, 2020). Prema Majstorić (2020), utvrde-

no je da je ukupna depopulacija u recentnom razdoblju zahvatila sve županije, gradove i općine u Istočnoj Hrvatskoj, pri čemu je osobito izražena emigracijska depopulacija. Zbog nepouzdanosti službenih podataka, stvarno iseljavanje iz Istočne Hrvatske u recentnom razdoblju vjerojatno je i veće. Tablica u nastavku prikazuje nezaposlenost u županijama Istočne Hrvatske.

Tablica 1. Nezaposlenost u Istočnoj Hrvatskoj od 2017.-2021. godini po županijama

Godina	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	Indeks 2021./2020.
Županija						
Virovitičko-podravaska	6.559	5.154	4.332	4.706	4.143	88,0
Požeško-slavonska	3.646	2.873	2.389	2.872	2.431	84,6
Brodsko-posavska	8.545	7.026	5.820	6.732	6.563	97,5
Osječko-baranjska	23.453	19.113	16.193	17.369	16.043	92,4
Vukovarsko-srijemska	11.569	8.782	6.642	7.606	6.651	87,4
Ukupno Hrvatska	193.967	153.542	128.650	150.824	136.816	90,7

Izvor: autor prema HZZ, 2021.

Tablica 1 prikazuje da je, nakon višegodišnjeg kontinuiranog pada nezaposlenosti, ponovni porast zabilježen 2020., da bi u 2021. došlo do pada broja nezaposlenih u svim županijama Istočne Hrvatske. Usporedimo li 2020. i 2021. godinu, zapaža se da je najznačajniji postotni pad prosječnog broja nezaposlenih u 2021. godini zabilježen u Požeško-slavonskoj (15,4%)

i u Vukovarsko-srijemskoj županiji (12,6%), dok je najmanji pad broja nezaposlenih evidentiran u Brodsko-posavskoj županiji (2,5%). U usporedbi s 2020. godinom, prosječni broj registrirane nezaposlenosti na razini Hrvatske u 2021. godini smanjen je za 9,3%. Tablica koja slijedi prikazuje strukturu nezaposlenih osoba prema spolu.

Tablica 2. Struktura nezaposlenih osoba prema spolu u 2021. godini

Spol	muškarci	žene
Županija		
Virovitičko-podravaska	1.796	2.347
Požeško-slavonska	962	1.469
Brodsko-posavska	2.610	3.953
Osječko-baranjska	6.574	9.469
Vukovarsko-srijemska	2.652	3.999
Ukupno Hrvatska	60.987	75.828

Izvor: autor prema HZZ, 2021.

Tablica 2 prikazuje da je udio nezaposlenih žena veći u svim županijama Istočne Hrvatske. Najveći udio ženskih osoba u ukupnom prosječnom broju nezaposlenih u 2021. godini bio je u

Požeško-slavonskoj (60,4%), zatim u Brodsko-posavskoj (60,2%) te Vukovarsko-srijemskoj županiji (60,1%).

Tablica 3. Nezaposlenost u Hrvatskoj u posljednjih 5 godina prema spolu

Godina	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Spol					
Muškarci	83.145	66.402	57.125	67.229	60.987
Žene	110.823	87.139	71.525	83.595	75.828

Izvor: autor prema HZZ, 2021.

Tablici 3 prikazuje nezaposlenost po spolu u Republici Hrvatskoj u posljednjih 5 godina. U razdoblju od 2017. do 2021. godine značajno je više nezaposlenih žena nego muškaraca. U 2017. godini je 57,1% nezaposlenih žena u odnosu na muškarce, u 2018. godini 56,8% nezaposlenih žena u odnosu na muškarce, u 2019. godini 55,6%, a u 2020. i 2021. godini 55,4% nezaposlenih žena u odnosu na muškarce.

4. METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA

Uzorak ispitanika čine 615 ispitanika iz pet županija Istočne Hrvatske: Brodsko-posavske županije, Osječko-baranjske županije, Vukovarsko-srijemske županije, Požeško-slavonske županije i Virovitičko-podravске županije. Rad predstavlja rezultate koji su dio završnog rada studentice koja je koautor ovoga rada i mentorice rada. Uzorak čine ispitanici koji su stariji od 18 godina, a osim dobnog ograničenja, drugih ograničenja za selekciju ispitanika nije bilo.

Za potrebe utvrđivanja percepcije o utjecaju COVID -19 pandemije na tržište rada u Istočnoj Hrvatskoj koristio se anketni upitnik koji je sadržavao 9 pitanja. Anketni upitnik se provodio online putem platforme Google obrasci te putem društvenih mreža. Vremensko razdoblje u kojemu se provodio anketni upitnik bilo je od 19. travnja do 20. svibnja 2021. godine, a promatrano razdoblje od ožujka 2020. do svibnja 2021. godine. Anketni upitnik se sastojao od 3 dijela: 1. zajednički dio koji ispunjavaju svi ispitanici, zatim se ovisno o odgovoru na pitanje

o statusu zaposlenja prelazi na 2. dio ankete koji je uključivao samo zaposlene ispitanike ili na 3. dio ako su ispitanici bili nezaposleni.

Program korišten za obradu podataka je SPSS program. Podaci dobiveni istraživanjem su prikazani grafički, opisno i tablično.

Hipoteze:

H1: Postoje razlike u statusu zaposlenja s obzirom na spol.

H2: Postoje razlike u statusu zaposlenja s obzirom na dob.

H3: Postoje razlike u statusu zaposlenja s obzirom na mjesto prebivališta.

H4: Postoje razlike u statusu zaposlenja s obzirom na obrazovanje.

H5: Postoje razlike u statusu razloga zaposlenja s obzirom na obrazovanje.

Ograničenje istraživanja je elektronički proveden anketni upitnik te činjenica da je pandemija još uvijek u tijeku, a podaci koji su dostupni još uvijek nisu cjeloviti te se ne može znati koje će sve posljedice pandemija ostaviti.

5. REZULTATI I RASPRAVA

U navedenom dijelu bit će prikazani podaci dobiveni istraživanjem, čiji je cilj bio analizirati utjecaj COVID -19 pandemije na nezaposlenost u pet županija Istočne Hrvatske. Najprije će biti prikazani opći podaci ispitanika, a zatim njihovi odgovori.

Tablica 4. Sociodemografske karakteristike ispitanika

		N	%
Spol	Ženski	407	66,2
	Muški	208	33,8
Dob	18-30	364	59,2
	31-40	138	22,4
	41-50	73	11,9
	51-60	31	5
	60 >	9	1,5
Županija	Brodsko-posavska	270	43,9
	Osječko-baranjska	125	20,3
	Požeško-slavonska	81	13,2
	Vukovarsko-srijemska	92	15
	Virovitičko-podravska	47	7,6
Status zaposlenosti	Nezaposleno	268	43,6
	Zaposleno u struci	216	35,1
	Zaposleno, ali ne u struci	131	21,3
Razina obrazovanja	Osnovna škola	14	2,27
	Srednja škola (3-godišnja)	87	14,14
	Srednja škola (4-godišnja)	187	30,40
	Stručni studij	25	4,06
	Preddiplomski studij	115	18,70
	Diplomski studij	174	28,30
	Poslijediplomski studij	13	2,11

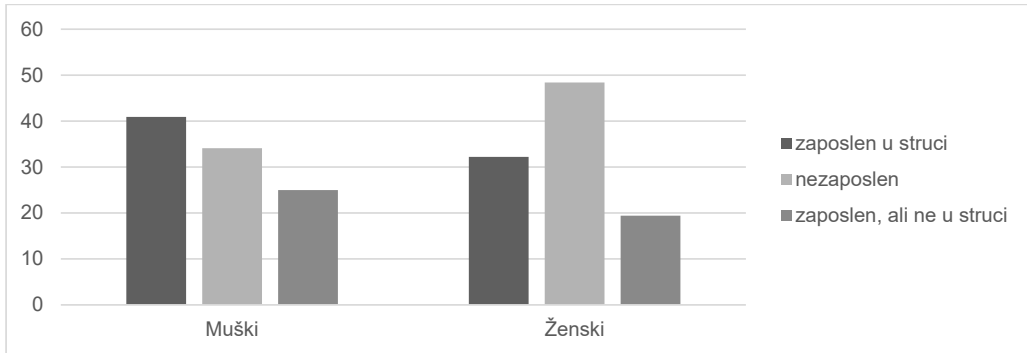
Izvor: autor

Tablica 4 prikazuje sociodemografske karakteristike ispitanika. Ukupno je bilo 615 ispitanika, od kojih 66,2% čine žene, a 33,8% čine muškarci. Najviše ispitanika je u dobi od 18-30 godina (59,2%), zatim slijede ispitanici u dobi od 31-40 godina (22,4%), ispitanici u dobi od 41-50 (11,9%), te je ispitanika od 51-60 (5%) i ispitanika od 60 > (1,5%) u manjem broju. Najviše ispitanika ima završenu srednju školu u trajanju od 4 godine (30,4%), zatim slijede ispitanici sa završenim diplomskim studijem (28,3%), ispitanici sa završenim preddiplomskim studijem (18,7%), ispitanici sa završenom srednjom školom u trajanju od 3 godine (14,1%), ispitanici sa završenim stručnim studijem (4,1%), ispitanici sa završenom osnovnom školom (2,3%) te ispi-

tanici sa završenim poslijediplomskim studijem (2,1%). Najviše ispitanika je iz Brodsko-posavske županije (43,9%), zatim iz Osječko-baranjske županije (20,3%), iz Vukovarsko-srijemske županije (15%), iz Požeško-slavonske županije (13,2%) i iz Virovitičko-podravске županije (7,6%). Čak 43,6% ispitanika je nezaposleno, 35,1% su ispitanici zaposleni u struci i 21,3% ispitanici koji su zaposleni, ali ne u struci.

Cilj je bio utvrditi postoji li povezanost između spola i statusa zaposlenja ispitanika. Hi kvadrat test pokazao je statistički značajnu razliku između muških i ženskih ispitanika ($\chi^2= 11.402$, $df=2$, $p<0.003$) u vezi statusa zaposlenja. Slika koja slijedi prikazuje povezanost statusa zaposlenja s obzirom na spol.

Slika 1. Status zaposlenja s obzirom na spol

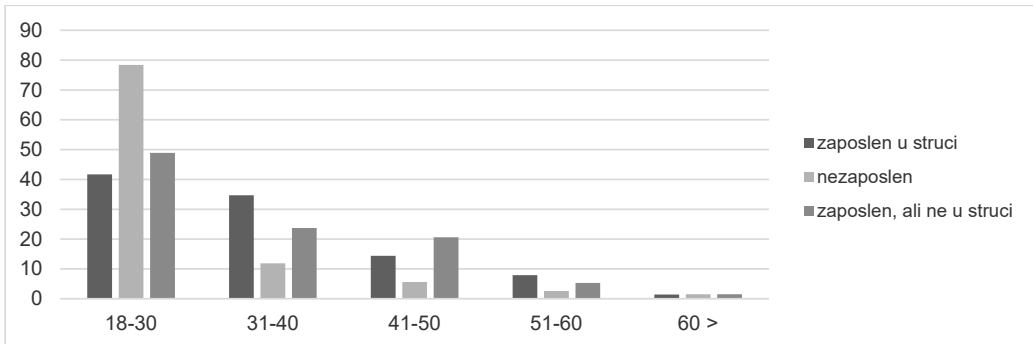

Izvor: autor

Slika 1 prikazuje da je u kategoriji muških ispitanika najveći udio zaposlenih u struci, zatim nezaposlenih, a najmanje je zaposlenih, ali ne u struci. U kategoriji ženskih ispitanika najveći udio je nezaposlenih, zatim zaposlenih u struci, a najmanji udio je zaposlenih, ali izvan struke.

Cilj je bio utvrditi postoji li povezanost između dobi i statusa zaposlenja ispitanika. Hi kvadrat test pokazao je statistički značajnu razliku između dobi ispitanika ($\chi^2= 83.028$, $df=8$, $p<0.000$) u vezi statusa zaposlenja. Slika koja slijedi prikazuje povezanost statusa zaposlenja s obzirom na dob.

Slika 2. Status zaposlenja s obzirom na dob

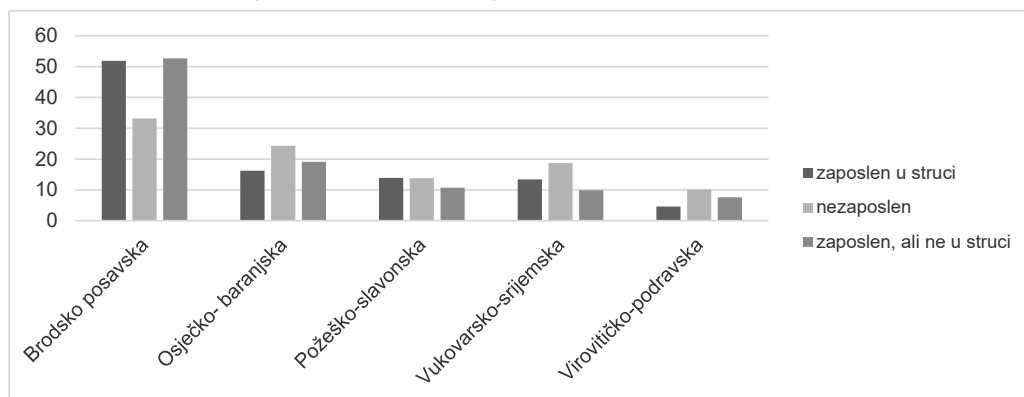

Izvor: autor

Slika 2 prikazuje da je u kategoriji mladih ljudi od 18-30 godina najveći udio ispitanika nezaposlen, u kategoriji od 31-40 i 51-60 godina ispitanici su najviše zaposleni u struci, u kategoriji od 41-50 godina ispitanici su najviše zaposleni, ali izvan struke.

Hi kvadrat test pokazao je statistički značajnu razliku između županije prebivališta ispitanika ($\chi^2= 26.753$, $df=8$, $p<0.001$) u vezi statusa zaposlenja. Slika koja slijedi prikazuje status zaposlenja s obzirom na županiju prebivališta.

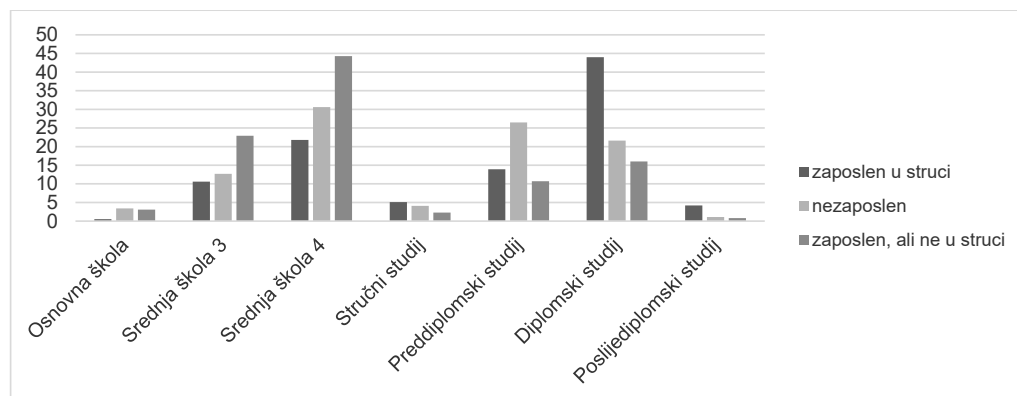
Cilj je bio utvrditi postoji li povezanost između županije prebivališta i statusa zaposlenja is-

Slika 3. Status zaposlenja s obzirom na županiju prebivališta

Izvor: autor

Slika 3 prikazuje da je u kategoriji Brodsko-posavske županije podjednak broj ispitanika zaposlen u struci, ali i izvan struke, dok je nezaposlenost nešto manja. U Osječko-baranjskoj, Vukovarsko-srijemskoj i Virovitičko-podravskoj županiji nezaposlenost je viša od zaposlenosti (u struci i izvan struke), dok je u Požeško-slavonskoj županiji nezaposlenost i zaposlenost u struci podjednaka, a nezaposlenih izvan struke je manje.

Cilj je bio utvrditi postoji li povezanost između obrazovanja i statusa zaposlenja ispitanika. Hi kvadrat test pokazao je statistički značajnu razliku između županije prebivališta ispitanika ($\chi^2 = 81.902$, $df = 12$, $p < 0.000$) u vezi statusa zaposlenja. Slika koja slijedi prikazuje povezanost statusa zaposlenja s obzirom na obrazovanje.

Slika 4. Status zaposlenja s obzirom na obrazovanje

Izvor: autor

Slika 4 prikazuje da je u kategoriji osnovne škole, stručnog studija i poslijediplomskog studija podjednak broj ispitanika koji su nezaposleni, zaposleni u struci i izvan struke. Kod srednje škole (3 - 4 godišnja) najviše je zaposlenih, ali ne u struci, dok je kod ispitanika koji su završi-

li diplomski studij najviše zaposlenih u struci. Prema tome, osobe koji su završile 3- i 4-godišnju školu rade izvan svoje struke, dok oni koji su završili diplomski studij rade u struci. Kod ispitanika koji su završili prediplomski studij najviše je nezaposlenih.

Tablica 5. Zaposleni ispitanici u razdoblju COVID -19 pandemije

Da li ste u razdoblju COVID -19 pandemije određeni vremenski razdoblje bili na čekanju?	%
Da	16,4
Ne	83,6
Da li ste u razdoblju promjene poslodavca?	
Da	6,9
Ne	93,1
Poznajete li osobu/e koje su izgubile posao zbog COVID -19 pandemije?	
Ne poznajem	32
Da, poznajem 1 osobu	15
Da, poznajem 2-3 osobe	24,5
Da, poznajem više od 3 osobe	28,5
Poznajete li osobe/e koje su se zaposlile u razdoblju COVID -19 pandemije?	
Ne poznajem	25,4
Da, poznajem 1 osobu	21,6
Da, poznajem 2-3 osobe	37,5
Da, poznajem više od 3 osobe	15,6

Izvor: autor, N=347

Tablica 5 prikazuje da je u razdoblju COVID -19 pandemije određeni vremenski period na čekanju kod poslodavca bilo 16,4% ispitanika, dok ostalih 83,6% ispitanika nisu bili na čekanju kod poslodavca, već su radili kao i prije. Pretpostavka je da je 16,4% ispitanika bilo na čekanju zbog zatvaranja te da su to uslužna i ugostiteljska zanimanja poput konobara, kuhara, frizera, kozmetičara. Trenutno je u razdoblju promjene poslodavca samo 6,9% ispitanika, dok 93,1% ispitanika nije. Najviše ispitanika (32%) ne po-

znaje ni jednu osobu koja je izgubila posao zbog COVID -19 pandemije, a više od 3 osobe poznaje 28,5% ispitanika, dok 24,5% ispitanika poznaje 2-3 osobe, a najmanji postotak ispitanika poznaje samo 1 osobu (15%). Najveći broj ispitanika (37,5%) poznaje 2-3 osobe koje su se zaposlile u razdoblju COVID -19 pandemije, 25,4% ispitanika ne poznaju ni jednu osobu, 21,6% ispitanika poznaju 1 osobu, a 15,6% ispitanika poznaje više od 3 osobe koje su se zaposlile u razdoblju COVID -19 pandemije.

Tablica 6. Nezaposleni ispitanici u razdoblju COVID -19 pandemije

Da li je status nezaposlenosti COVID -19 pandemija?	%
Da	43,3
Ne	56,7
Tražite li aktivno posao?	
Da	64,9
Ne	35,1
Poznajete li osobe koje su izgubile posao zbog COVID -19 pandemije?	
Ne poznajem	24,3
Da, poznajem 1 osobu	12,3
Da, poznajem 2-3 osobe	27,6
Da, poznajem više od 3 osobe	35,8
Poznajete li osobe koje su se zaposlile u razdoblju COVID -19 pandemije?	
Ne poznajem	32,5
Da, poznajem 1 osobu	29,9
Da, poznajem 2-3 osobe	29,5
Da, poznajem više od 3 osobe	8,2

Izvor: autor, N= 268

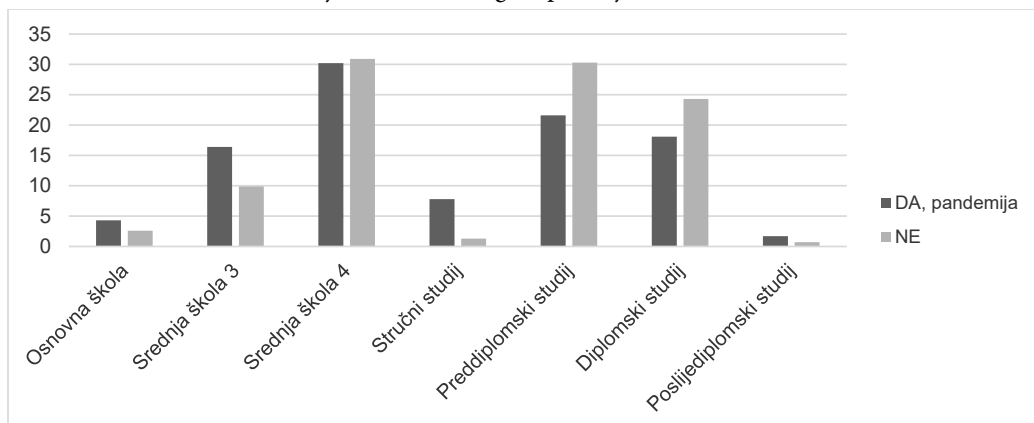

Tablica 6 prikazuje da 43,3% ispitanika smatra da je upravo COVID -19 pandemija razlog njihove nezaposlenosti, a 56,7% ispitanika smatra da COVID -19 pandemija nije razlog njihove nezaposlenosti. Većina ispitanika (64,9%) aktivno traži posao, dok ostali ispitanici (35,1%) ne traže posao aktivno. Najviše ispitanika (35,8%) poznaje više od 3 osobe koje su izgubile posao zbog COVID -19 pandemije, ispitanici koji poznaju 2-3 osobe (27,6%), ispitanici koji ne poznaju ni jednu osobu (24,3%) i najmanji postotak su ispitanici koji poznaju samo jednu osobu (12,3%) koja je izgubila posao zbog COVID -19 pandemije. Najveći broj ispitanika (32,5%) ne poznaje ni jednu osobu koja se zaposlila u pe-

riodu korona pandemije, ispitanici koji poznaju jednu osobu (29,9%), ispitanici koji poznaju 2-3 osobe (29,5%) i ispitanici koji poznaju više od 3 osobe (8,2%) koje su se zaposlile u razdoblju COVID -19 pandemije.

Cilj je bio utvrditi postoji li povezanost između obrazovanja i statusa razloga zaposlenja ispitanika. Hi kvadrat test pokazao je statistički značajnu razliku između županije prebivališta ispitanika ($\chi^2= 13.152$, $df=6$, $p<0.041$) u vezi statusa zaposlenja. Slika koja slijedi prikazuje povezanost obrazovanja i statusa razloga zaposlenja.

Slika 5. Povezanost obrazovanja i statusa razloga zaposlenja

Izvor: autor

Slika 5 prikazuje da je COVID -19 pandemija glavni razlog nezaposlenosti kod ispitanika koji su završili osnovnu školu, srednju školu (3 godine) i stručni studij, dok je neka druga okolnost glavni razlog nezaposlenosti kod ispitanika koji su završili preddiplomski i diplomski studij.

U navedenom istraživanju nije pronađena statistički značajna razlika s obzirom na spol, dob, i županiju prebivališta ispitanika ($p>0,05$).

6. ZAKLJUČAK

Problem visoke razine nezaposlenosti u Hrvatskoj prisutan je od njenog osamostaljenja. Tržište rada u Hrvatskoj pretrpjelo je posljedice

krize nakon 2008. godine, ali nažalost, COVID -19 pandemija pridonijela je smanjenju znakovna oporavka. Jako je nezahvalno prognozirati kako će se dalje kretati broj nezaposlenih u Hrvatskoj. Analiza rezultata anketnog upitnika te prikupljenih podataka o nezaposlenosti u Istočnoj Hrvatskoj pokazuje da je nezaposlenost i dalje zabrinjavajuća, posebno među ženama. Iz tog razloga prihvaća se H1 koja kaže da postoje razlike u statusu zaposlenja s obzirom na spol. Hi kvadrat test pokazao je statistički značajnu razliku između muških i ženskih ispitanika te pokazao da su žene više nezaposlene. Prihvaća se i H2 koja kaže da postoje razlike u statusu zaposlenja s obzirom na dob. Hi kvadrat test

pokazao je statistički značajnu razliku između dobi ispitanika. Najviše nezaposlenih ispitanika je u dobi od 18-30 godina. Prihvaća se i H3 koja kaže da postoje razlike u statusu zaposlenja s obzirom na mjesto prebivališta. Hi kvadrat test pokazao je statistički značajnu razliku između županije prebivališta ispitanika. U usporedbi s drugim županijama, Brodsko-posavska županija ima manji udio nezaposlenih. Prihvaća se i H4 koja kaže da postoje razlike u statusu zaposlenja s obzirom na obrazovanje. Hi kvadrat test pokazao je statistički značajnu razliku između obrazovanja ispitanika. Kod srednje škole (3- i 4-godišnja) najviše je zaposlenih, ali ne u struci, dok kod ispitanika koji su završili diplomski studij najviše zaposlenih je u struci. Kod ispitanika koji su završili preddiplomski studij je najveći udio nezaposlenih. Prihvaća se H5 koja kaže da postoje razlike u statusu razloga

zaposlenja s obzirom na obrazovanje. Hi kvadrat test pokazao je statistički značajnu razliku između županije prebivališta ispitanika. COVID -19 pandemija je glavni razlog nezaposlenosti kod ispitanika koji su završili osnovnu školu, srednju školu (3 godine) i stručni studij, dok je neka druga okolnost glavni razlog nezaposlenosti kod ispitanika koji su završili preddiplomski i diplomski studij. Prema tome, osim pandemije postoje i drugi uzroci nezaposlenosti u Istočnoj Hrvatskoj.

Ograničenja u ovome istraživanju su geografska ograničenost i činjenica da pandemija još uvijek traje. Stoga bi zaključak bio bolji kada bi istraživanje obuhvatilo i sve druge županije u Hrvatskoj. U budućim istraživanjima predlaže se istražiti utjecaj COVID-19 pandemije na nezaposlenost na razini Republike Hrvatske te istražiti druge čimbenike nezaposlenosti.

7. LITERATURA

- Bilić, I. (2021). *Utjecaj širenja korona virusa na (ne)zaposlenost u Republici Hrvatskoj* [Diplomski rad, Sveučilište u Slavonskom Brodu]. <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:262:074368>
- Državni zavod za statistiku (2020). *Migracija stanovništva Republike Hrvatske u 2020*. Priopćenje.
- European Central Bank (2021). Introduction The impact of the COVID-19 pandemic on the euro area labour market. *Economic Bulletin* https://www.ecb.europa.eu/pub/economicbulletin/articles/2021/html/ecb.ebart202008_02~bc749d90e7.en.html
- European Commission (2020). *Youth employment support*, https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1036&langId=en&fbclid=IwAR0MP77DM-tSs07vBiC6ROVIY8DPghrMdENWjd5uIIZjRA-4WrKq08gq_38
- Eurostat (2021). *European Statistical Recovery Dashboard*. <https://ec.europa.eu/eurostat/cache/recovery-dashboard/?theme=people>
- Hrvatska gospodarska komora (2019). *HGK indeks gospodarske snage* županija. Hrvatska gospodarska komora. <https://www.hgk.hr/documents/indeks-gospodarske-snage-zadnja5c3ef41c14f71.pdf>
- Hrvatski zavod za zapošljavanje (2021). *Godišnjak 2020*. Hrvatski zavod za zapošljavanje. https://www.hzz.hr/content/stats/HZZ_Godisnjak_2020_lipanj-2021.pdf
- Hrvatski zavod za javno zdravstvo (2020). *COVID-19 – Priopćenje prvog slučaja*. <https://www.hzjz.hr/priopcenja-mediji/covid-19-priopcenje-prvog-slucaja/>
- Lambovska, M., Sardinha, B. i Jaroslav B. (2021). Impact of the covid-19 pandemic on youth unemployment in the European Union, *Ekonomicko-manazerske spektrum*, 1, 55-63. <https://dx.doi.org/10.26552/ems.2021.1.55-63>

- Majstorić, I. (2020). Depopulacija istočne Hrvatske – uzrok daljnjeg zaostajanja u regionalnom razvoju Hrvatske? *Geografski horizont* (2), 45-61. Preuzeto s <https://hrcak.srce.hr/254283>
- Matišić, M. i Pejnović D. (2015). Uzroci i posljedice zaostajanja Istočne Hrvatske u regionalnom razvoju Hrvatske, *Hrvatski geografski glasnik* 77(2), 101–140. <https://doi.org/10.21861/HGG.2015.77.02.06>
- Ott, K. (2007). *Javne financije u Hrvatskoj*, treće promijenjeno izdanje. Institut za javne financije.
- United Nations (2021). *COVID crisis to push global unemployment over 200 million mark in 2022*, <https://news.un.org/en/story/2021/06/1093182>
- Živić, D. (2017). Demografsko pražnjenje Istočne Hrvatske, Demografska kataklizma Hrvatske. *Političke analize: tromjesečnik za hrvatsku i međunarodnu politiku*, 8(31), 24-32. Preuzeto s <https://hrcak.srce.hr/192429>

IMPACT OF THE COVID -19 PANDEMIC ON THE LABOR MARKET IN EASTERN CROATIA

SUMMARY

The COVID -19 pandemic has caused disruptions in the labor market of both Croatia and EU. One of the biggest consequences is the rising unemployment. The purpose of this paper is to elaborate the impact of the COVID -19 pandemic on (un)employment in the new economic circumstances. The aim of this paper is to analyze the impact of the coronavirus pandemic on (un)employment in five Eastern Croatian counties. The research included the analysis of a questionnaire completed by 615 respondents from 5 Eastern Croatian counties, as well as the collected statistical data and relevant professional literature. The SPSS statistical software was used for data processing (chi square test). The research results confirmed the significant impact of the coronavirus pandemic on all Eastern Croatian counties, as all counties are recognized as exposed. The share of unemployed women compared to men is higher in all Eastern Croatian counties, and the highest share of unemployed is visible among young people aged 18-30. Furthermore, the highest share of unemployed is found among respondents who have completed undergraduate studies.

Keywords: Eastern Croatia, pandemic, market, unemployment